

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Годівля тварин»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 211 - «Ветеринарна медицина»
Освітня програма «Ветеринарна медицина»
Рік навчання 2, семестр 4
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська, англійська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Ільчук Ігор Іванович

**Доцент кафедри годівлі тварин і технології кормів
ім.П.Д.Пшеничного; e-mail: ilchukigor@nubip.edu.ua**

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=488>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок з живлення тварин та раціонального використання кормових ресурсів, вивчення методів оцінки поживності і якості кормів, а також принципів нормування годівлі тварин, набуття навичок визначення норм годівлі та складання раціонів та рецептів комбікормів для окремих видів, статевих і вікових груп тварин.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біології живлення тварин різних видів та профілактики аліментарних хвороб, організації науково обґрунтованої годівлі; технології заготівлі кормів; методів оцінки поживності та якості кормів; контролю повноцінності годівлі тварин та якості тваринницької продукції.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: особливості хімічного складу кормів; особливості травлення у тварин різних видів; кормові ресурси, що можна використовувати в годівлі тварин різних видів; знати зміни, які відбуваються у процесі заготівлі, зберігання і підготовки кормів до згодовування, а також вплив кормів на якість тваринницької продукції; потребу тварин різних видів, статевих і вікових груп у енергії поживних і біологічно активних речовинах; корми, раціони, рецепти комбікормів для тварин різних видів, статевих і вікових груп; режим і техніку годівлі тварин різних видів, статевих і вікових груп; критичні точки контролю якості годівлі тварин; аліментарні хвороби, що виникають за надлишку та дефіциту поживних речовин.

Здобувачів вищої освіти повинен вміти: використовувати дані хімічного аналізу корму для визначення перетравності, загальної енергетичної, протеїнової, жирової, вуглеводневої, мінеральної та вітамінної поживності кормів; визначати якість корму за показниками поживності, органолептичними та іншими специфічними показниками; визначати норму годівлі та складати раціони та рецепти комбікормів для тварин різних видів, статевих та вікових груп; контролювати якість живлення за реакцією тварини та якістю продукції.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 14. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу; СК 18. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни: ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин. ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів. ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Оцінка поживності кормів. Корми і оцінка їх якості				
Тема 1. Вступна лекція. Хімічний склад кормів і тіла тварин. Фізіологічне значення окремих поживних і біологічно активних речовин у живленні тварин.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Вивчити хімічний склад кормів, набути навички користування таблицями хімічного складу кормів; навчитись порівнювати основні властивості кормів за вмістом у них поживних речовин і оцінювати кормові культури за виходом поживних речовин з 1 га посіву.	Завдання: порівняти корми за вмістом у них основних поживних речовин. Завдання: порівняти різні групи кормів за виходом енергії і поживних речовин з 1 га. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	5
Тема 2. Перетравність і перетравлювання поживних речовин корму в організмі тварин. Оцінка енергетичної (загальної) поживності кормів. Диференційована оцінка поживності кормів.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 8 год	Вивчити методи і техніку визначення перетравності поживних речовин кормів і раціонів. Вивчити методичку обчислення балансу азоту, вуглецю та	Завдання: за даними балансового дослідження розрахувати перетравність поживних речовин раціону простим методом. Завдання: розрахувати загальну енергетичну	5

		<p>енергії, синтезу в тілі тварин білка і жиру.</p> <p>опанувати методи визначення поживності кормів у обмінній енергії та чистій енергії лактації</p> <p>Вивчити значення протеїну та методами оцінки протеїнової поживності кормів</p> <p>Застосовувати оцінку вуглеводної і жирової поживності кормів на практиці.</p> <p>Вміти оцінювати мінеральну та вітамінну поживності кормів.</p>	<p>поживність корму в обмінній енергії для свиней, худоби, птиці, собак та котів.</p> <p>Завдання: розрахувати загальну енергетичну поживність корму в чистій енергії лактації для дійних корів.</p> <p>Завдання: порівняти протеїнову амінокислотну, жирову, мінеральну, вітамінну поживність кормів різних груп.</p> <p>Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)</p>	
<p>Тема 3. Корми. Класифікація кормів, оцінка їх якості. Держстандарти на корми. Об'ємисті корми.</p>	<p>лекції – 2 год; лабораторні роботи – 8 год</p>	<p>Знати зарубіжну та вітчизняну класифікацію кормів.</p> <p>Знати види кормів різних груп.</p> <p>Знати технологію заготівлі сіна, силосу та сінажу.</p> <p>Вміти проводити оцінку якості зелених, грубих кормів, силосу, сінажу, коренебульбоплодів</p>	<p>Завдання: провести оцінку та визначити категорію якості сіна, соломи, зеленого корму, силосу, сінажу, коренебульбоплодів.</p> <p>Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)</p>	5
<p>Тема 4. Зернові корми. Залишки переробки сировини рослинного походження. Корми тваринного походження. Комбікорми, кормові добавки та препарати.</p>	<p>лекції – 2 год; лабораторні роботи – 4 год</p>	<p>Знати види концентрованих кормів.</p> <p>Знати види комбікормів.</p> <p>Знати способи підготовки зернових кормів до згодовування.</p> <p>Вміти проводити оцінку якості зернових кормів, макухи та</p>	<p>Завдання: провести оцінку та визначити категорію якості зерна злакових, бобових культур, макухи, шроту, м'ясо-кісткового та рибного борошна, висівок пшеничних, повнораціонного комбікорму.</p> <p>Завдання виконуються у</p>	5

		шроту, висівок, м'ясо-кістковго та рибного борошна, різних видв комбікормів.	робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	
Проміжна атестація по першому модулю			Виконання тесту із 30 завдань у ЕНК (e-learn)	10
Всього за 1 модуль	лекції – 8 год; лабораторні роботи – 22 год			30
Модуль 2. Нормована годівля тварин				
Тема 5. Потреба тварин у поживних речовинах та норма годівлі. Годівля жуйних тварин.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 11 год	Знати особливості живлення жуйних тварин. Вміти визначати норму годівлі та скласти раціони для сухостійних та дійних корів, бугаїв-плідників, телят та ремонтного та відгодівельного молодняку різних вікових груп	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для сухостійних, дійних корів, бугаїв-плідників. Проаналізувати схеми годівлі телят. Визначити норму годівлі та скласти добові раціони для ремонтного молодняку великої рогатої худоби та молодняку на відгодівлі. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	10
Тема 6. Годівля свиней. Годівля коней.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 6 год	Знати особливості живлення моногастричних тварин. Вміти визначати норму годівлі та скласти добові раціони для робочих та племінних коней. Вміти скласти рецепти комбікормів для свиней різних статевих і вікових груп	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для робочих коней та жеребних кобил Завдання: скласти рецепти комбікормів для підсисних свиноматок та молодняку свиней на відгодівлі. Завдання виконуються у	10

			робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	
Тема 7. Годівля птиці. Годівля хутрових звірів.	лекції – 3 год; лабораторні роботи – 6 год	Знати особливості живлення птиці. Вміти визначати норму годівлі та складати рецепти комбікормів для курей-несучок яєчного та м'ясного напрямів продуктивності, курчат-бройлерів, молодняку качок на відгодівлі. Знати особливості живлення кролів, нутрій та норок. Вміти визначати норму годівлі та складати добові раціони для хутрових звірів.	Завдання: скласти рецепти комбікормів для курей-несучок, курчат-бройлерів, молодняку качок. Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для кролів та норок різних статевих і вікових груп Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	10
Проміжна атестація по другому модулю			Виконання тесту із 30 завдань у ЕНК (e-learn)	10
Всього за 2 модуль	лекції – 7 год; лабораторні роботи – 23 год			40
Навчальна робота за курс	лекції – 15 год; лабораторні роботи – 45 год			70
Підсумкова атестація (екзамен)				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання проміжних атестацій модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Виконання індивідуальних розрахункових завдань виконуються кожним здобувачем вищої освіти самостійно відповідно до індивідуального завдання.

	Списування під час проміжних та підсумкової атестації заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканатом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання екзаменів, заліків
90 - 100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0 - 59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Годівля сільськогосподарських тварин/ І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 612 с.
2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І.Ібатуллін, Ю.Ф.Мельник, В.В.Отченашко та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 432 с.

Додаткова література

1. Дурст Л., Віттман М. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. посібник. Пер. з нім. / За ред. І.І. Ібатулліна та Г. Штрюбеля. – К.: Фенікс, 2006. – 384 с.

Методичне забезпечення

1. Робочий зошит для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Годівля тварин» спеціальності 211 – ветеринарна медицина та 212 – Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза. Сичов М.Ю., Отченашко В.В., Кондратюк В.М., Ільчук І.І., Уманець Д.П., Баланчук І.М., Боярчук С.В., Голубева Т.А., Пітера В.О., Вознюк Р.Р., Михайленко Т.Ю., Ісько О.Ю., Коробань М.П. К.:ЦП «Компринт», 2023. – 104 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. <http://library.nubip.edu.ua/>
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua/>
4. <http://www.aginternetwork.net/%20>
5. <http://www.fao.org/>
6. <http://uran.net.ua/~ukr/frames-biblio.htm>
7. <https://ovidsp.ovid.com/autologin.html>
8. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/index>